

B.A Semester - 3 (NEP-2020) Examination

OCT/NOV-2025

GEO: Fundamentals of Climatology (Major-5)

Time: 2:00 Hours

Marks:50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ આબોહવા અને હવામાન વચ્ચે તફાવત સમજાવો. આબોહવાશાસ્ત્રનો વિષયક્ષેત્ર અને અન્ય શાખાઓ વિશે સમજાવો. (૧૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૧ ચિત્ર દ્વારા વાતાવરણના વિભાગો જણાવી તેની સ્તર રચના વિગતે સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૨ સૂર્યાઘાત શું છે? પૃથ્વી અને વાતાવરણના ઉર્જા સંતુલન વિશે વિગતવાર લખો. (૧૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ વાતાવરણીય દબાણ એટલે શું? ચિત્ર દોરીને વિભિન્ન દબાણ પટ્ટાઓ વિશે વિગતવાર સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩ પવનો એટલે શું? કાયમી પવનો વિશે સચિત્ર માહિતી આપો. (૧૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ વાતાવરણીય ભેજ એટલે શું? એના પ્રકારો અને પ્રભાવિત કરતાં કારકો વિશે વિસ્તારમાં સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪ વાદળો એટલે શું? વાદળોની ઉત્પત્તિ અને વર્ગીકરણ વિશે વિગતે લખો. (૧૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૪ ચક્રવાત એટલે શું? સમશીતોષ્ણ ચક્રવાતની લાક્ષણિકતાઓ અને વિસ્તરણ વિશે સમજાવો.

પ્રશ્ન-૫ ટ્રેકી નોંધ લખો: (કોઈપણ બે) (૧૦)

1) વાતાવરણનું બંધારણ (સંક્ષિપ્તમાં)

2) વ્યસ્ત તાપમાન

3) સ્થાનિક પવનો.

4) બદલાતું વૈશ્વિક તાપમાન

ENGLISH VERSION

Que.1 Explain the difference between Weather & Climate. Explain about the subject matter and branches of Climatology. (10)

OR

Que.1 With the help of diagram show the different layers of atmosphere and explain each one in detail.

Que.2 What is Insolation? Explain the heat balance of the earth and atmosphere in detail. (10)

OR

Que.2 What do you mean by atmospheric pressure? With the help of diagram explain in detail about various pressure belts.

Que.3 What is wind? With the help of diagram explain about the permanent winds. (10)

OR

Que.3 What is Atmospheric Humidity? Discuss its types and influencing factors.

Que.4 What are the clouds? Write in detail about its origin and classification (types). (10)

OR

Que.4 What are the Cyclones? Explain about the characteristics and distribution of Temperate Cyclones.

Que.5 Write short notes on (Any two): (10)

1) Composition of Atmosphere (in brief)

2) Inversion of temperature

3) Local winds

4) Changing world temperature
